

A Pécsi Ítéltábla a Gasztonyi Ügyvédi Iroda képviselte **felperes neve** (címe) felperesnek a dr. Kovács Ferenc ügyvéd képviselte **I.rendű alperes neve** (címe.) I rendű, a . felszámoló (címe) képviselte **II. rendű** (II.rendű alperes címe) II. rendű és a I.rendű alperes neve ügyvezető képviselte **III.rendű alperes neve** (címe) III. rendű és **IV.rendű alperes neve** (címe) IV. rendű alperes ellen 14.800.000,- forint megfizetése iránt indított perében a Zalaegerszegi Törvényszék 5.P.20.900/2009/72. számú ítélete ellen az I. rendű alperes 74. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, az I.-II. rendű alpereseket terhelő marasztalást 10.200.000,- (tízmillió-kettőszázezer) forintra, ennek az elsőfokú bíróság ítélete szerinti kamataira, az I.-II. rendű alperesek által fizetendő elsőfokú perköltséget 850.000,- (nyolcszázötvenezer) forintra leszállítja azzal, hogy a III. rendű alperes tūrési kötelezettsége is erre az összegre terjed ki.

Az I., II., III. rendű alperes által az állam javára fizetendő kereset illetéket 495.000,- (négy száz kilencven ötezer) forintra, az I.-II. rendű alperes által az állam javára fizetendő további fellebbezési illetéket 495.000,- (négy száz kilencven ötezer) forintra leszállítja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 286.100,- (kettő száz nyolcvan hater-egyszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság az I. és a II. rendű alperest kötelezte, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 11.200.000,- forintot, és annak 2005. június 9-étől számított kamatait, továbbá 1.015.000,- forint perköltséget. A III. rendű alperest

annak tűrésére kötelezte, hogy a követelés behajthatatlansága esetén a felperes 11.200.000,- forint, ennek kamatai, és a perköltség iránti igényét a tulajdonát képező k.-i ..., hrsz. alatt felvett ingatlanokból bírósági végrehajtás útján kielégítse. A IV. rendű alperest a kereset teljesítésének tűrésére kötelezte. Ezt meghaladóan az I., II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelmet elutasította. Megállapította, hogy a felperes 2001. július 13-án adásvételi szerződést kötött az I. rendű alperessel, amellyel az I. rendű alperes a felperesnek 4.300.000,- forint vételárért eladta a k.-i ... hrsz.-ú ingatlant, de a szerződésben csak 2.500.000,- forint vételárat jelöltek meg. Utóbb az adásvételi szerződést felbontották. A vételárat a felperes nem kapta vissza, az I. rendű alperes a felperesnek azt ígérte, hogy a k.-i ... hrsz. alatt épülő társasházban 8.000.000,- forint értékű apartmant fog kapni. 2002. május 15-én a II. rendű alperes és a felperes között adásvételi előszerződés jött létre, egy a k.-i hrsz. alatt épülő társasházban készülő lakásra. A vételárból 4.000.000,- forintot felperes már megfizetett. Kikötötték azt is, hogy ebből 1.000.000,- forint foglalónak minősül.

2002. nyarán az I. rendű alperes a felperesnek egy z.-i telek tulajdonjogát ajánlotta fel, a szóban kialakult vételárból a felperes 1.300.000,- forintot fizetett meg.

Az I. rendű alperes a felperessel megegyezett abban is, hogy további 3 apartmant vásárol a k.-i ... hrsz. alatt épülő apartmanházban, egyenként 8.000.000,- forint vételáron. 2003. év elejéig a felperes különféle összegeket utalt át az alperesnek előterjesztésként.

A felperes összesen 29.600.000,- forintot adott át az I. és a II. rendű alperesnek. Az adásvételi szerződésekkel összefüggésben átadott pénz visszafizetését a felperes az I. és II. rendű alperestől kérte, ettől ők nem zárkoztak el.

A felperes és az I. és II. rendű alperes között 2004. július 23-án írásbeli megállapodás jött létre, melynek I. pontjában az I. és a II. rendű alperes elismerte, hogy a felperes 24.000.000,- forintot fizetett meg, és egy cseretelket adott. Rögzítették, hogy az I. és a II. rendű alperes 2004. február 15-én 12.000.000,- forintot fizetett meg, míg a hátralévő 18.000.000,- forintot akként rendezik, hogy a szerződés aláírását követően fizetnek az alperesnek 5.000.000,- forintot, a fennmaradó 13.000.000,- forint visszafizetése feltételeit külön okirattal rendezik. Egyúttal a 18.000.000,- forint kifizetésének biztosítékaul a felperes javára jelzálogjogot alapítottak az I. rendű alperes tulajdonát képező k.-i ... hrsz.-ú ingatlanra, és a II. rendű alperes tulajdonát képező k.-i ... hrsz.-ú ingatlanra. 2005. június 9-én újabb megállapodást kötöttek, melyben rögzítették, hogy az I. rendű és a II. rendű alperes további 5.000.000,- forintot fizetett meg a felperesnek úgy, hogy 2004. szeptember 1.-jén utaltak 2.000.000,- forintot, augusztus 20-án közvetlenül a felperesnek átadtak 1.500.000,- forintot, 2004. december 22-én 750.000,- forintot, 2005. január 24-én 750.000,- forintot utaltak át. Megállapodtak abban, hogy az I. rendű és a II. rendű alperes a fennálló 13.000.000,- forint tartozást akként rendezi, hogy 2005. június 15-éig 1.500.000,- forintot, szeptember 30-áig 5.700.000,- forintot, és december 31.-éig 5.700.000,- forintot és törvényes mértékű késedelmi

kamatát fizetik meg. Egyebekben fenntartották a 2004. július 23-án kötött szerződés rendelkezéseit.

Ezt követően az I. rendű alperes a felperes folyószámlájára 2006. március 17-én 1.000.000,- forintot, március 20-án 1.000.000,- forintot fizetett meg, valamint talált el nem számolt befizetési bizonylatot 2004. július 23-át megelőző időszakról összesen 800.000,- forint megfizetéséről, így a fennálló tartozás 10.200.000,- forintra csökkent. Az alperesek ténylegesen összesen 19.800.000,- forintot fizettek meg a felperesnek.

A ténylegesen fennálló tartozás ellenére a felperes jogi képviselője útján 2006. január 18-án kelt felszólító levélben az I. és a II. rendű alperest 18.000.000,- forint és járulécai megfizetésére szólította fel. A felszólításra dr. H. T. ügyvéd válaszolt, arról tájékoztatta a felperest, hogy a fennálló tartozás 10.200.000,- forint.

Az elsőfokú bíróság a felperes többször módosított, végül 18.300.000,- forint megfizetése iránti keresetét részben találta megalapozottnak. Megállapította, hogy a felek az elszámolásukat ügyvéd által szerkesztett és ellenjegyzett magánokiratba foglalták, melyek a Pp. 196. § (1) bekezdés e) pontja alapján teljes bizonyítóerővel rendelkeznek, ezért az okirattal szemben az I. rendű és a II. rendű alperest terhelte annak bizonyítása, hogy az abban foglalt kötelezettsége teljesítéssel megszűnt, a tartozást megfizette. A bizonyítási kötelezettségükre az elsőfokú bíróság az alpereseket a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján figyelmeztette. Az okiratok és az igazságügyi könyvszakértő véleménye alapján állapította meg az elsőfokú bíróság a tartozás fennálló összegét 10.200.000,- forintban. Ehhez társul az adásvételi szerződésben kikötött 1.000.000,- forint foglalo, amelyet az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes méltán követelhet vissza, mert a perben bizonyítást nyert, hogy az I. rendű alperes a felperesnek felkínált ingatlanokat másnak értékesítette, emiatt hiúsult meg az ügyletkötés, így a foglalo a felperesnek visszajár. A teljes tartozás összege így 11.200.000,- forint. Az ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy amennyiben a 2004. július 23-ai megállapodás az I. és a II. rendű alperes tartozáselismerését nem tartalmazná, úgy a felperes nem tudott volna 23.000.000,- forintot meghaladó összeg átadását bizonyítani.

Az ítélet ellen az I. rendű alperes fellebbezett. A fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte, de a fellebbezés tartalma szerint az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy a felperes 29.600.000,-. forint átadását nem tudta bizonyítani, sőt azt is elismerte, hogy „a II. rendű alperes felé pénzügyi teljesítést nem eszközölt”. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy 4 db apartman megépítésére és egy telek vételárára adott át pénzt a felperes, a szóbeli megállapodás szerint 3 apartman megépítéséről volt csak szó. A felperes okiratokkal csak 21.800.000,- forint kifizetését tudta igazolni, de a 2002. május 8-án kelt adásvételi szerződést felbontó okirat szerint a k.-i hrsz.-ú telekre kifizetett 4.300.000,- forintot a felperes visszakapta így az I. rendű alperes valójában 17.500.000,- forinttal tartozott a felperesnek. E tartozással szemben az I. rendű

alperes 19.800.000,- forintot fizetett vissza. Dr. H. T. tanúvallomásából is megállapítható, hogy a 2004.július 23-i megállapodásban szereplő tartozás csak a felperes bemondásán alapul, azt a felperes az okiratot szerkesztő ügyvéd előtt okirattal igazolni nem tudta, de megígérte annak soron kívüli pótlását. Az I. rendű alperes, amikor aláírta a felperes távollétében a megállapodást, kifogásolta az összeg nagyságát, mert emlékezete szerint nem ilyen összeggel tartozott a felperesnek, és ő is ígéretet tett arra, hogy beszerzi a banki bizonylatokat, amivel tisztázni lehet a tartozás valós összegét. Erre azonban a második megállapodás megkötéséig nem került sor, ezen időszakban csak azok a pénzmozgások következtek nyomon, amelyek dr. H. T. ügyvéden keresztül a letéti számláján vagy az átvételi elismervényein megjelentek. Ez a két okirat „alakilag rendben volt”, de az azokban rögzített számok pontatlanok.

A felperes az ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés részben megalapozott.

A Ptk. 242. § (1) bekezdése szerint a tartozás elismerése, a tartozás jogcímét nem változtatja meg, de az elismerőt terheli annak bizonyítása, hogy tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető, vagy a szerződés érvénytelen. Az I. rendű alperes 2004. július 23-án a Pp. 196. § (1) bekezdés e) pontja szerinti magánokiratba foglalt nyilatkozatot tett, melyben saját nevében és a II. rendű alperes képviseletében úgy nyilatkozott, hogy a felperesnek 18.000.000,- forinttal tartoznak. Az okirat a nyilatkozat megtételére teljes bizonyítékul szolgál, az I. rendű alperes a nyilatkozat megtételét nem is vitatta. A tartozás elismerést az I. rendű alperes saját nevében és a II. rendű alperes nevében 2005. június 9-én a Pp. 196. § (1) bekezdés e) pontja szerinti magánokiratban megerősítette. A Ptk. idézett 242. § (1) bekezdésére figyelemmel a perben az I. rendű és a II. rendű alperesnek kellett bizonyítania, hogy az elismert tartozás nem állt fenn, vagy nem az okiratokban rögzített összegű tartozás állt fenn. A tartozás elismerését nem befolyásolja az a körülmény, hogy az okirat szövegét az okiratot szerkesztő dr. H.T.ügyvéd a felperes előadása alapján készítette el.

A felperes a tartozás fennállást és annak összegét a 2004. július 23-án és 2005. június 9-én kelt okiratokkal bizonyította. E követelését egyéb bizonyítékokkal nem kellett alátámasztania. A másodfokú bíróság ezért mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletéből azt a megállapítást, hogy a felperes milyen összegű pénz átadását tudta a perben bizonyítani.

Az okiratba foglalt megállapodás mindkét felek köti. A Pp. 164.§ (1) bekezdésére figyelemmel a perben a felperesnek kellett bizonyítania azt, hogy az I. és a II. rendű alperes a tartozáselismerésben rögzített összeg mellett további 1.000.000,- forint foglalóval tartozik. A felperes ezt az igényét az I. rendű alperesnek a 2011. január 24-én megtartott tárgyaláson tett nyilatkozatára alapította, melyben az I. rendű alperes előadta, hogy az 1.000.000,- forintot kéri nem figyelembe venni, amit a szakértő foglalo címén elszámolt a felperes részére, mert közös megegyezéssel

bontották fel a szerződést, és úgy állapodtak meg, hogy a foglalo a felperesnek nem jár.

A Ptk. 319. § (3) bekezdése szerint a szerződés felbontása esetében a már teljesített szolgáltatások visszajárnak, e körbe tartozik a vételárelőleg és a Ptk. 243. § (1) bekezdése szerinti foglalo is. A felperesnek a perben azt kellett bizonyítania, hogy a tartozáselismerésben rögzített összegen túl az alperes további 1.000.000,- forinttal tartozik neki, azaz a foglalo címén átadott 1.000.000,- forintot a tartozás elismerését tartalmazó megállapodás megkötésénél figyelmen kívül hagyták. Erre vonatkozó bizonyíték az iratok között nem található, és a felperes erre vonatkozó bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

Az I. rendű alperes a 2012. november 12-én érkezett beadványában kérte a tárgyalás elhalasztását azzal az indokkal, hogy jogi képviselője a megbízási szerződést felmondta, és a rendelkezésre álló idő rövidege miatt új jogi képviselőt nem talált. Mellékelte dr. Kovács Ferenc ügyvéd K.-n, 2012. november 9-én kelt levelét. A jogi képviselő felmondása azonban a tárgyalás megtartását nem akadályozta.

Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. tv. 24.§ (1) bekezdése szerint az ügyvéd az elfogadott megbízást bármikor indokolás nélkül írásban felmondhatja. A felmondási idő a megbízott értesítésétől számított 15 nap. Az ügyvéd a felmondási idő alatt is köteles a megbízó érdekében eljárni. Dr. Kovács Ferenc ügyvéd a megbízást 2012. november 9-én mondta fel, a felmondási idő a tárgyalás napján, november 14-én még nem telt el, az I. rendű alperesnek ebben az időpontban volt jogi képviselője.

A fenti indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatta, és az I. és II. rendű alperest terhelő marasztalást 1.000.000,- forinttal leszállította. Ezzel megváltozott a pervesztesség-pernyertesség aránya, a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ennek megfelelően módosította az elsőfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére vonatkozó rendelkezéseket. Az I. rendű alperes javára engedélyezett személyes költségmentesség a Pp. 86. § (2) bekezdése alapján csak a kérelem előterjesztésétől kezdődően felmerült költségekre terjed ki, és a Pp. 86. § (3) bekezdése alapján nem érinti az ellen fél javára megítélt perköltségek megtérítésének kötelezettségét.

Az I. rendű alperes fellebbezése részben vezetett eredményre, a fellebbezési eljárásban felmerült perköltség megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett. A felperest 255.000,- forint + ÁFA, összesen 323.850,- forint, az I. rendű alperest 25.000,- + ÁFA = 37.750,- forint munkadíj illeti meg a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése alapján. A két összeg különbözete 286.100,- forint, melyet az I. rendű alperes köteles megfizetni. Az I. rendű alperes személyes költségmentességére tekintettel a fellebbezési illetéke a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

P é c s, 2012. november 14.

. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Zóka Ferenc s.k. előadó bíró, Dr.
Gyöngyösiné Dr. Antók Éva s.k. bíró